

Sailab – MedTech Finland ry: terveysteknologian toimitusajat pitkiä ja rahtikustannukset nousseet

Terveysteknologiayritysten toimialajärjestö Sailab – MedTech Finland ry toteaa, että terveysteknologian suora saatavuus on tällä hetkellä kohtuullinen. Tilanne toimitusaikojen ja rahtien osalta on kuitenkin vaikea. Myös saatavuuden osalta tilanne elää.

Taustalla ovat Venäjän hyökkäys Ukrainaan, koronapandemia, Kiinan laajat koronasulut sekä komponentti- ja raaka-ainepula. Kansainvälinen rahtiliikenne on hidastunut merkittävästi ja hinnat ovat nousseet kuljetusten lisäksi myös polttoaineiden osalta. Esimerkiksi rahtikonttien hinnat ovat reilussa vuodessa yli kolminkertaistuneet. UPM:n ja Paperiliiton välinen työtaistelu voi puolestaan vaikuttaa suoraan saatavuuteen, sillä UPM on merkittävä steriilien etikettien valmistaja.

Sailab – MedTech Finland ry esittää tässä vaikeassa tilanteessa hankintatoimistoille seuraavaa:

- **Hankintatoimistoissa huomioidaan terveysteknologian tilanne ja ylivoimainen este.**
 - Tämänhetkinen tilanne muodostaa yrityksille ylivoimaisen esteen.
- **Hinnanmuutoksista käynnistetään tarvittaessa neuvottelut.**
 - Sopimusten kiinteät hinnat eivät vastaa yritysten tämänhetkistä kulurakennetta.
 - Toimitusehtoihin ja kuljetuskustannuksiin tarvitaan useissa tapauksissa muutoksia.
- **Sanktioista luovutaan, kun yritysten toimitusvaikeudet, viivästymiset ja vastaavat ovat toimittajasta riippumattomista syistä johtuvia.**
 - Sanktioiden asettaminen ylivoimaisessa tilanteessa ei edesauta hyviä hankintasuhteita.
- **Laitetoimituksille ja kulutustavaran hankintakausien aloituksille on varattava normaalia pidempi aika.**
 - Toimitusajat ovat huomattavan pitkiä, mahdollisesti moninkertaisia aiempaan nähden. Puolen vuoden toimitusaika ei riitä edes kaikkiin volyymituotteisiin.
 - Tiettyjä raaka-aineita ja komponentteja ei yksinkertaisesti ole yritysten saatavilla.
- **Kuljetuksia on pyrittävä järjeistämään ja yhdistämään.**
 - Samalta yritykseltä tehtäviä tilauksia on hyvä yhdistää toimituskertojen vähentämiseksi.
- **Kaikkien terveydenhuollon toimijoiden on varauduttava yllättäviin tilanteisiin.**
 - Suunnitelmalliset tilaukset edesauttavat varautumista ja vähentävät kustannuksia.
 - Varautuminen pitää terveydenhuollon toimintakyvyn yllä kriittisissäkin tilanteissa.
- **Terveydenhuollon, julkishallinnon ja yritysten aktiivisella yhteistyöllä päästään parhaaseen lopputulokseen. Terveydenhuollon toimintakyky on yhteinen asia.**

Lainsäädäntö ei ole este sopimusjoustoille. Hankintalain 136.2 § mukaan hankintasopimusta voidaan tietyissä tilanteissa muuttaa ilman uutta hankintamenettelyä. Jos muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintayksikkö ei ole voinut ennakoida eikä muutos vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen, voidaan sopimuksen sisältöä päivittää.

Sailab – MedTech Finland ry on pyytänyt jäsenyrityksiään tiedottamaan sopimusikumppaneitaan ensi tilassa mahdollisista viivästymisistä ja toimitusvaikeuksista.

Sailab – MedTech Finland ry:n puolesta,

Laura Hollanti
Toimitusjohtaja

Lisätiedot:

Lauri Seppälä, elinkeinopoliittinen asiantuntija, lauri.seppala@sailab.fi, +358 40 415 1675